

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL REKOMENDUOJAMOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS
PLĖTROS ETAPŲ KLASIFIKACIJOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. birželio 6 d. Nr. 650
Vilnius

Siekdama palengvinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų apskaitą ir įdiegti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikaciją, kurioje būtų detalizuotas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros skirstymas į etapus pagal veiklos pobūdį ir siekiamus rezultatus ir kuri galėtų būti taikoma planuojant, finansuojant, skatinant bei vertinant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą.

2. Pasiūlyti juridiniams asmenims taikyti Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą kaip pagalbinę priemonę nustatant, ar juridiniai asmenys vykdo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas.

3. Pavesti Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai:

3.1. ūkio subjektui ar mokesčių administratoriui kilus neaiškumų, vertinti ir teikti ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai;

3.2. per mėnesį nuo šio nutarimo įsigaliojimo patvirtinti Rekomendacijas dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros procesų dokumentavimo.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650

REKOMENDUOJAMOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS ETAPŲ KLASIFIKACIJOS APRAŠAS

1. Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapus nuo žinių įgijimo iki produkto sukūrimo pagal juos atitinkančios veiklos aprašymus ir numatomus veiklos rezultatus.

2. Vykdam mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, atskirų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų trukmė (darbų apimtys, lėšų sąnaudos) nevienoda ir priklauso nuo konkretaus kuriamo produkto (paslaugos). Tam tikrais atvejais (ypač socialinių ir humanitarinių mokslų ir meno srityse) kai kurie etapai (vienas ar keli) gali būti praleidžiami.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

Produktas – moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukauptu pažinimu pagrįsta technologija, medžiaga, įrenginys, veislė, gyvūnų linija, procesas, sistema, paslauga, metodas, meno objektas arba kultūros ir visuomenės problemų sprendinys.

Technologija – įrankių, mechanizmų, techninių priemonių, gebėjimų, sistemų ar organizacinių metodų praktinio pritaikymo būdas, paprastai naudojamas materialiam (medžiaga, įrenginys, veislė, gyvūnų linija), virtualiam (programinė įranga, algoritmai) ar sociokultūriniam (politikos, sporto, mokymo, meno kūrimo, auklėjimo, gydymo, verslo ir panašūs procesai) objektui sukurti.

4. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapai pagal juos atitinkančios veiklos aprašymus ir numatomus pasiekti veiklos rezultatus:

Bendroji sritis	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas	Veiklos aprašymas	Veiklos rezultatas
Fundamentiniai moksliniai tyrimai	1	Fundamentinių žinių įgijimas	Pirminis mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapas. Šiuo etapu baigiama fundamentinių mokslinių tyrimų fazė ir pradama taikomųjų mokslinių tyrimų ir (ar) eksperimentinės plėtros fazė	Gauti fundamentinių mokslinių tyrimų rezultatai, suformuluota jų taikymo (naudojimo) idėja
Taikomieji moksliniai tyrimai	2	Žinių taikymo koncepcijos formulavimas	Koncepcija formuluojama teoriniu lygmeniu, grindžiama mokslinių tyrimų rezultatų analize. Nėra konkrečių koncepcijos įgyvendinamumą pagrindžiančių įrodymų	Suformuluota žinių taikymo, kitaip – produkto sukūrimo, koncepcija

Bendroji sritis	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas	Veiklos aprašymas	Veiklos rezultatas
	3	Konceptijos įgyvendinamumo įrodymas / patvirtinimas	Vykdomi teoriniai ir eksperimentiniai taikomieji moksliniai tyrimai ir jų rezultatais įrodomos / patvirtinamos prielaidos dėl atskirų produkto elementų	Nustatyti esminiai parametrai produktui kurti, įrodytas koncepcijos įgyvendinamumas
	4	Maketo (modelio), meno objekto projekto kūrimas ir testavimas	Veikla apima skirtingų (ir esminių) būsimą produkto sudedamųjų dalių integraciją siekiant patvirtinti jų sisteminių veikimą laboratorinėmis sąlygomis. Maketas (modelis), meno objekto projektas dar labai tolimas nuo numanomo galutinio produkto. Maketo (modelio), meno objekto projekto testavimas paprastai parodo, kad reikia papildomų taikomųjų mokslinių tyrimų. Šiame etape gali atsirasti eksperimentinės plėtros elementų	Veikiantis pirminis maketas (proceso, paslaugos ir kt. modelis), parengtas meno objekto projektinis siūlymas
	5	Maketo (modelio) patikrinimas imituojant realias sąlygas, meno objekto projekto pristatymas visuomenei	Šio lygio maketas (modelis) labai priartėjęs prie galutinio produkto. Į maketą (modelį) integruota daugiau sudedamųjų dalių. Siekiant patvirtinti faktinį veikimą, jis išbandomas laboratorinėmis arba kitomis bandymo sąlygomis imituojant realią aplinką ar stebimas tam tikroje socialinėje aplinkoje; meno objekto projektas pateikiamas ir derinamas su suinteresuotais asmenimis jo įgyvendinamumui ir įgyvendinimo tikslingumui nustatyti. Šiame etape gali atsirasti eksperimentinės plėtros elementų	Realioje veiklos aplinkoje veikiantis maketas (modelis), paruoštas meno objekto projektas

Bendroji sritis	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas	Veiklos aprašymas	Veiklos rezultatas
Eksperimentinė plėtra	6	Prototipo (bandomosios versijos) kūrimas	Kuriamas konkretus produkto prototipas daug pažangesnis, nei nurodyta 5 mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etape, jam suteikta reikiama konfigūracija, turinys, išvaizda ar kitos savybės; jo veikimą patvirtina laboratorinės arba kitos bandymo sąlygos (tam tikroje socialinėje aplinkoje). Šiame etape gali kilti poreikis atlikti papildomus taikomuosius mokslinius tyrimus. Tokio poreikio tikimybė mažėja vėlesniuose etapuose	Prototipas (prototipai, bandomosios proceso, sistemos, paslaugos, žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio versijos)
	7	Prototipo (bandomosios versijos) demonstravimas	Šiuo lygmeniu labai artimas galutiniam produktui prototipas (bandomoji versija) išbandomas ir demonstruojamas realioje veikimo aplinkoje. Šiame etape gali kilti poreikis atlikti papildomus taikomuosius mokslinius tyrimus. Tokio poreikio tikimybė mažėja vėlesniuose etapuose	Galutinis prototipas (galutinė proceso, sistemos, paslaugos, žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio versija)
	8	Bandomosios partijos gamyba (versijos galutinis išbandymas)	Parengiama įranga, sukaupiami ištekliai galutinio produkto bandomosios partijos gamybai. Pagaminama bandomoji produkto partija	Pagaminta galutinio produkto bandomoji partija, išbandyta galutinė versija
	9	Sukurto naujo produkto įvertinimas (bandomieji sukurto naujo produkto pavyzdžiai, įvertinti vartotojo ir (arba) užsakovo)	Įvertinama produkto kokybė ir išėiga. Produktas pristatomas potencialiems vartotojams	Įvertinta galutinio produkto bandomoji partija

Bendroji sritis	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris	Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas	Veiklos aprašymas	Veiklos rezultatas
Inovacijos	–	Įdiegimas į rinką, meno objekto kūrimas	Sumontuojama ir suderinama įranga, sutelkiami ištekliai masinei produkto (gaminio, sistemos, naujos medžiagos, įrenginio) gamybai. Produktas pristatomas potencialiems vartotojams. Visuomenė (potencialūs vartotojai) informuojama apie naujos paslaugos (technologijos, proceso ar žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio) sukūrimą, kuriamas meno objektas	Rinkoje prieinami produktai, paslaugos arba sukurtas meno objektas